

**Uchwała Nr LXXIII/465/2024
Rady Miejskiej w Błażowej
z dnia 25 marca 2024r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Błażowa na lata 2024 – 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.)

Rada Miejska w Błażowej uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Błażowa na lata 2024 – 2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Traci moc Uchwała Nr XXIX/153/2020 Rady Miejskiej w Błażowej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Błażowa na lata 2021 – 2025.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Błażowej.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Sławomir Kowal

Wykonano w 3 Egzemplarzach:

- Egzemplarz nr 1 – a/a;
- Egzemplarz nr 2 – Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie, Wydział Prawny i Nadzoru,
ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów;
- Egzemplarz nr 3 – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Błażowej.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
w Gminie Błazowa na lata 2024 – 2030**

Błazowa 2024

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Prawne podstawy Programu	4
2. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej	6
2.1 Definicja przemocy domowej	7
2.2. Cechy i fazy zjawiska przemocy domowej	8
2.3. Najczęstsze formy przemocy domowej	10
2.4. Konsekwencje przemocy domowej	11
3. Charakterystyka Gminy Błażowa w zakresie zjawiska przemocy	13
3.1. Położenie Gminy Błażowa	13
3.2. Dane demograficzne	14
3.3. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	15
3.4. Liczba poszkodowanych rodzin	20
3.5 Liczba zakończonych spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”	22
4. Gminne zasoby instytucjonalne	24
5. Analiza SWOT	26
6. Cel główny i cele szczegółowe	28
7. Adresaci Programu	36
8. Monitoring, zasady sprawozdawczości oraz metody, formy i narzędzia ewaluacji	36

Wprowadzenie

Zjawisko przemocy pomiędzy domownikami czy członkami rodzin stanowiące skrajnie negatywny element relacji interpersonalnych w społeczeństwie jest aktualnie jednym z ważniejszych problemów społecznych współczesnego świata i pozostaje źródłem zainteresowania wielu wybitnych znawców tematu w ujęciu społecznym, psychologicznym i prawnym.

Ze względu na złożoną specyfikę zjawiska przemocy oraz szereg negatywnych konsekwencji zachowań przemocowych godzących w szczególności w instytucję rodziny, która zgodnie z art. 16 ust. 3 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka jest – *naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i Państwa*, problematyka przeciwdziałania przemocy domowej jest jednym z obszarów pracy polityki społecznej państwa, co z kolei znajduje swoje odzwierciedlenie w opracowanym w Polsce systemie przeciwdziałania przemocy domowej oraz obowiązujących przepisach prawa.

Jednym z podstawowych dokumentów regulujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) – zwana dalej: u.p.p.d., która to ustawa z dniem 22 czerwca 2023 r. została znowelizowaną ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535) – zwaną dalej: nowelizacją u.p.p.d.

Nowelizacja u.p.p.d. objęła m.in. zmianę nazewnictwa (pojęcie *przemoc w rodzinie* zastąpiono określeniem *przemoc domowa* – także w samej nazwie ww. nowelizacji u.p.p.d.) i zmianę definicji przemocy oraz wprowadziła nowe definicje osoby doznającej przemocy domowej i osoby stosującej przemoc domową, a także nowe rozwiązania prawne (w tym m.in. nowe uprawnienia i zadania dla zespołów interdyscyplinarnych) zmierzające do podniesienia efektywności pomocy udzielanej osobom uwięzonym w zjawisko przemocy domowej.

Wraz ze zmianą przepisów prawa jednostki samorządu terytorialnego, w tym gminy zobowiązane zostały do wprowadzenia koniecznych zmian w zakresie realizacji ustawowych zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w nowej rzeczywistości prawnej.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 u.p.p.d. – *Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*. Jednocześnie w myśl art. 9b ust. 2 pkt. 4 u.p.p.d. – *opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej jest jednym z zadań zespołu interdyscyplinarnego, który to zespół z kolei zgodnie z art. 9b ust. 1 u.p.p.d. jest zobowiązany do realizacji działań określonych w ww. programie*.

Biorąc zatem pod uwagę wymienione powyżej przepisy prawne w zakresie konieczności opracowania i realizacji przez gminy gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, a także wprowadzone z dniem 22 czerwca 2023 r. istotne zmiany w obrębie u.p.p.d. zasadnym stała się aktualizacja dotychczasowego – *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Błażowa na lata 2021 – 2025* przyjętego Uchwałą Nr XXIX/153/2020 Rady Miejskiej w Błażowej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Błażowa na lata 2021 – 2025* i przyjęcie nowego – *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Błażowa na lata 2024 – 2030*.

Ww. dokument został sporządzony w oparciu o szczegółową diagnozę zjawiska przemocy na terenie Gminy Błażowa oraz stanowi próbę przeciwdziałania oraz redukcji występującej przemocy w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu występujących zasobów pomocowych.

Niniejszy program składa się z kilku części. W dokumencie znajduje się teoretyczna podstawa zjawiska przemocy domowej oraz jego statystyczne ujęcie na terenie Gminy Błażowa, a także wyodrębniony zakres działań pomocowych zmierzających poprzez realizację celów szczegółowych – do osiągnięcia celu głównego jakim jest **budowa i rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w rodzinach z terenu Gminy Błażowa celem redukcji występujących zachowań przemocowych oraz ochrony osób dotkniętych i zagrożonych zjawiskiem przemocy**. Dokument ujmuje ponadto realizatorów wymienionych działań pomocowych oraz ich termin realizacji, a także wskazuje na sposób monitoringu programu, zasady jego sprawozdawczości oraz metody, formy i narzędzie ewaluacji.

1. Prawne podstawy Programu

Jak już podano we wstępie niniejszego dokumentu – Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Błażowa na lata 2024 – 2030 został opracowany na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 i art. 9b ust. 2 pkt. 4 u.p.p.d. w związku z wejściem w życie w dniu 22 czerwca 2023 r. nowelizacji u.p.p.d. nowelizującej przepisy u.p.p.d.

Zgodnie z ww. art. 6 ust. 2 pkt 1 u.p.p.d. – *Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*, natomiast zgodnie z art. 9b ust. 2 pkt. 4 u.p.p.d. – *Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3–5, w szczególności przez: (...) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej*.

Na gruncie polskiego prawa podstawą działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej są również następujące akty prawne:

- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 przyjęty Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy,
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zespołu monitorującego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową,
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie,
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.

2. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

Problem przemocy domowej stanowi jedno z najbardziej niepokojących zjawisk współczesnego świata głównie ze względu na fakt, że zaburza prawidłowe funkcjonowanie podstawowej komórki społecznej jaką jest rodzina. Zachowania przemocowe pomiędzy domownikami czy członkami rodzin mogą być zarówno skutkiem, jak i przyczyną występujących dysfunkcji w rodzinie powodując trwałe rozpad jej więzi, naruszenie norm moralnych i prawnych, czy nawet bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa, życia lub zdrowia osób uwikłanych w zjawisko przemocy.

Ochrona członków rodziny przed szeroko rozumianym zjawiskiem przemocy domowej może być skuteczna jedynie w przypadku właściwego rozumienia mechanizmów jej funkcjonowania oraz trafnej diagnozy problemu. Dokonując doboru odpowiednich działań pomocowych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w rodzinach z terenu Gminy Błażowa – na wstępie warto skupić się zatem na jej właściwym zdefiniowaniu.

2.1. Definicja przemocy domowej

W literaturze przedmiotu w zależności od rozpatrywanego aspektu w ujęciu społecznym, psychologicznym lub prawnym można spotkać wiele różnorodnych definicji przemocy.

Na potrzeby niniejszego opracowania najbardziej trafna wydaje się jednak analiza przemocy w kontekście obowiązujących przepisów prawa.

W tym miejscu podkreślić należy, że jak już wskazano na wstępie niniejszego programu, jeszcze do niedawna w polskim systemie prawnym obowiązywało pojęcie – *przemocy w rodzinie*, rozumiane w myśl art. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.) jako – *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.*

W dniu 22 czerwca 2023 r. weszła w życie nowelizacja u.p.p.d., która wprowadziła nie tylko nowe rozwiązania prawne, ale również znowelizowała zakres pojęciowy.

W ustawie zmieniającej pojęcie *przemocy w rodzinie* zastąpiono określeniem *przemoc domowa*. Jednocześnie w ww. dokumencie wprowadzono również nowe definicje *osoby doznającej przemocy domowej* i *osoby stosującej przemoc domową*.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 u.p.p.d. przez pojęcie przemocy domowej należy rozumieć – *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a) *narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
- b) *naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,*
- c) *powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,*
- d) *ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*
- e) *istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.*

W myśl art. 2 ust. 1 pkt 2 u.p.p.d. – za osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć

- a) *małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
- b) *wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,*
- c) *rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,*

- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego
– wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Jednocześnie zgodnie z art. 2 ust. 2 u.p.p.d. – przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Według art. 2 ust. 1 pkt 3 u.p.p.d. – przez osobę stosującą przemoc domową należy rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2, zaś przez świadka przemocy domowej w myśl art. 2 ust. 1 pkt 4 u.p.p.d. należy rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

2.2. Cechy i fazy zjawiska przemocy domowej

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, iż jest to często działanie zamierzone i wykorzystujące przewagę sił w stosunku do słabszego członka rodziny. Zachowania przemocowe należy identyfikować według jej charakterystycznych cech tj.: intencjonalności, dysproporcji, powodowania cierpienia i szkód, naruszania dóbr i praw drugiej osoby¹.

Jedną z cech zjawiska przemocy jest intencjonalność. Jest to celowe, zamierzone działanie człowieka nakierowane na chęć kontrolowania i podporządkowania sobie drugiej osoby. Kolejną cechą przemocy jest to, iż odbywa się ona w warunkach nierównowagi sił. Osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę tj. m.in. fizyczną, psychiczną i ekonomiczną nad osobą doświadczającą przemocy naruszając jej podstawowe prawa i wolności, powoduje cierpienie, naraża ją na utratę zdrowia, bądź życia².

Dokonując szczegółowej analizy zjawiska przemocy w środowisku rodzinnym zarówno w perspektywie czysto teoretycznej, jak również w oparciu o doświadczenia służb społecznych zaangażowanych w pomoc osobom uwikłanym w ww. zjawisko – można zauważyć, że występowanie przemocy odbywa się zwykle według określonego schematu występujących po sobie zachowań i zdarzeń. Teoretyczne potwierdzenie wymienionej tezy może stanowić m.in. opisany przez

¹ <http://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzynie/6-co-to-jest-przemoc> (dostęp: 01.12.2020).

² *Jak działać skutecznie? Zapobieganie przemocy w rodzinie, profilaktyka i strategia działania*, Śląskie Centrum Wydawniczo Handlowe „Lexdruk”, Rybnik 2012, s. 91;

amerykańską psycholog Leonorę E. Walker cykl przemocy, na który składają się trzy następujące po sobie fazy:

1. Faza narastania napięcia
2. Faza ostrej przemocy
3. Faza miodowego miesiąca³.

Faza narastania napięcia charakteryzuje się coraz to częstszym pojawieniem się sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalnym wzrostem napięcia. Osoba stosująca przemoc domową staje się drażliwa, poirytowana, swoje emocje wyładowuje na osobie doznającej przemocy domowej - może ją poniżać, krytykować. W tej fazie cyklu przemocy domowej reakcją osoby doświadczającej zjawiska przemocy najczęściej jest to, że za wszelką cenę stara się ona opanować sytuację, przeprosza za swoje zachowanie, uspokaja, wywiązuje się z wielką starannością ze swoich obowiązków i zachcianek osoby stosującej przemoc domową. Zdarza się, że u niektórych osób w tej fazie pojawia się wiele dolegliwości psychosomatycznych takich jak ból żołądka, głowy, bezsenność, zaburzenia w rytmie oddychania, ból w klatce piersiowej, ogólne przygnębienie lub nerwowość⁴.

Podczas drugiej fazy cyklu przemocy napięcie, które narastało w osobie stosującej przemoc domową znajduje upust poprzez nieprzewidywalne i gwałtowne zachowania. Dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem pięściami lub przedmiotami, kopaniem, grożeniem bronią, duszeniem. Można zaobserwować również silne natężenie agresji słownej. Osoba doznająca przemocy domowej stara się zrobić wszystko, żeby uspokoić osobę stosującą przemoc domową i ochronić siebie. Jednak bez względu na to, co robi: przeprosza, biernie się poddaje stosowanej przemocy, nie przynosi to oczekiwanego efektu - złość, frustracja narastają co raz bardziej.

Skutki użytej przemocy mogą być różne, te fizyczne to m.in. podbite oko, siniaki i otarcia, złamania, obrażenia wewnętrzne. Od strony psychologicznej następstwem doznawania przemocy może być apatia, depresja. Nierzadko ofiara przemocy poszukuje pomocy lub wsparcia, jednakże po ustaniu zachowań przemocowych szybko wycofuje apel o pomoc⁵.

Podczas fazy miodowego miesiąca w momencie, kiedy osoba stosująca przemoc domową wyładowała już swoje emocje i wie, że przekroczyła różne granice zaczyna okazywać skruchę, żałuje swojego zachowania, stara się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania. Dbą o osobę doznającą przemocy domowej, spędza z nią czas i utrzymuje satysfakcjonujące kontakty seksualne itp. Dzięki takiemu zachowaniu zaczyna ona wierzyć, że akt przemocy był jedynie incydem. Bardzo często w tej fazie cyklu przemocy osoba doznająca przemocy domowej np. złożyła zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, w tej fazie może się wycofać z tych działań, wierząc, że sytuacja wróciła do normy wybacząc stosowane akty przemocy⁶.

³ M. Ciesielska, *Rodzaje, formy i cykl przemocy w rodzinie w: Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy*, nr 12 (3) 2014, s. 13.

⁴ Tamże, s. 14,

⁵ Tamże, s. 14.

⁶ Tamże, s. 14.

Wyżej wskazany mechanizm przemocy może trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skraca się faza miodowego miesiąca, wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i ostrej przemocy. Podczas eskalacji przemocy faza miodowego miesiąca całkowicie zanika⁷.

2.3. Najczęstsze formy przemocy domowej

Dokonując przeglądu dostępnej literatury przedmiotu można spotkać wiele różnorodnych klasyfikacji przemocy. Pośród najczęściej spotykanych wyróżniany jest podział na przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną i zaniedbanie.

Na potrzeby niniejszego programu warto jednak zwrócić uwagę na podział przemocy w kontekście obowiązujących przepisów prawa.

Jeszcze do niedawna tj. do dnia 27 września 2023 r., w systemie przeciwdziałania przemocy obowiązywało w Polsce Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r., poz. 1245), które to Rozporządzenie – w załączniku nr 1 (wzór formularza „Niebieska Karta – A”) i załączniku nr 2 (wzór formularza „Niebieska Karta – B”) wyróżniało cztery formy przemocy: przemoc fizyczną (popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, spoliczkowanie, inne), przemoc psychiczną (izolację, wyzwiska, ośmieszanie, groźby, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, krytykowanie, poniżanie, demoralizację, ciągle niepokojenie, inne), przemoc seksualną (zmuszanie do obcowania płciowego i innych czynności seksualnych) oraz inne rodzaje zachowań (niszczenie/uszkodzenie mienia zabór/przywłaszczenie mienia groźba karalna/znieważenie zmuszanie do picia alkoholu zmuszanie do zażywania środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz niezleconych przez lekarza leków inne działające na szkodę najbliższych).

Aktualnie – w ślad za nowelizacją u.p.p.d. w systemie polskim obowiązuje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).

Zgodnie z wzorem formularza „Niebieska Karta – A” stanowiącym załącznik nr 1 do ww. Rozporządzenia wyróżnia się następujące formy przemocy:

- a) Przemoc fizyczna – bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne,
- b) Przemoc psychiczna – izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, groźenie, krytykowanie, poniżanie i inne,
- c) Przemoc seksualna – zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne,
- d) Przemoc ekonomiczna – nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne,

⁷ Tamże, s. 14.

- e) Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej – wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne,
- f) Inne – zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

2.4. Konsekwencje przemocy domowej

Ofiary przemocy domowej bardzo często postrzegają sprawcę jak osobę wszechwładną i wszechobecną, nawet jeśli zdają sobie sprawę, że racjonalnie tak nie jest. Osoby doznające przemocy domowej stają się zależne od sprawcy, nie pozwalają sobie na własne, samodzielne podejmowanie decyzji⁸.

Przemoc to zjawisko, do którego dochodzi w wyniku współwystępowania i interakcji różnych czynników tj.: społecznych, psychologicznych i kulturowych⁹.

Pierwszym z czynników skorelowanym z przemocą są normy społeczne i kulturowe. W społeczeństwie zakorzenione zostało przekonanie na przyzwolenie na przemoc domową. Pomimo nowelizacji przepisów prawa, które chronią osoby doznające przemocy domowej, to w wielu środowiskach ciągle istnieją różnego rodzaju mity i stereotypy dotyczące ról w rodzinie, pozycji kobiety, funkcjonowania dzieci¹⁰.

Kolejnym z czynników ryzyka jest przemoc w rodzinie pierwotnej. Międzypokoleniowy przekaz wzorców przyczynia się do utrwalania zachowań. Osoba, która jako dziecko była osobą doznającą przemocy domowej, bądź świadkiem tego zjawiska samo może powielać przekaz kulturowy np.: dominacja płci, mity i stereotypy występujące w danej rodzinie, pełnienie określonych ról. Niejednokrotnie osoby, które doświadczały zjawiska przemocy domowej nieświadomie tworzą wyobrażenie, iż takie zachowania są nieodzownym elementem życia¹¹.

Środowisko społeczne i warunki życia rodzin mogą wpływać na ryzyko wystąpienia zjawiska przemocy domowej. Bez względu na status społeczny w każdej rodzinie może dojść do wystąpienia zachowań przemocowych, jednakże niskie wynagrodzenia, złe warunki mieszkaniowe, przedłużające się konflikty, niepowodzenia w różnych sferach życia, bezrobocie wywołują stres, co potęguje

⁸ B. Szymbkiewicz, *Zniewolenie i kontrola. Przemoc domowa jako łamanie praw człowieka*, Wydawnictwo Zielony Liść Instytut Psychologii Zdrowia PTP, Warszawa 2013, s. 37;

⁹ P. Antoniak, *Stawanie się ofiarą*, Wydawnictwo Zielony Liść Instytut Psychologii Zdrowia PTP, Warszawa 2013, s. 60-64;

¹⁰ Tamże, s-61;

¹¹ J. Mazur, *Przemoc w rodzinie, teoria i rzeczywistość*, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2002, s. 90;

frustrację, która prowadzi do chęci odreagowania – często w sposób nieakceptowany społecznie, agresywny¹².

Uzależnienie, bądź nadużywanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych wpływa na powodowanie zaburzenia kontroli zachowania, utrudniać rozpoznawanie emocji i panowania nad nimi, utrudnia analizę sytuacji, w której znajduje się osoba stosującą przemoc domową¹³.

Ryzyko zachowań przemocowych wzrasta u osób borykających się z zaburzeniami osobowości, zmianach w centralnym układzie nerwowym. Czynnikiem ryzyka mogą być również same cechy osobowości osób stosujących przemoc domową. Brak empatii, niskie poczucie własnej wartości, które może skutkować potrzebą kontrolowania, łatwość wyrażania negatywnych emocji tj. złości i gniewu, trudności w konstruktywnym rozwiązywaniu problemów mogą wpływać na ryzyko wystąpienia zachowań przemocowych¹⁴.

Występowanie choroby fizycznej, bądź psychicznej, niepełnosprawności w rodzinie może pociągać za sobą dodatkowe problemy np. finansowe, zawodowe, izolację. Izolacja społeczna rodziny charakteryzuje się brakiem kontaktów z najbliższym otoczeniem, sąsiadami, krewnymi, instytucjami, organizacjami, a również częstą zmianą miejsca zamieszkania¹⁵.

Osoby doznające przemocy domowej ponoszą szereg konsekwencji fizycznych, emocjonalnych i społecznych. Pośród fizycznych konsekwencji występujących zachowań przemocowych będących efektem bezpośredniego naruszenia nietykalności cielesnej ofiary takich jak urazy, załamania, zasinienia czy zadrapania wiele poszkodowanych odczuwa również różnorodne dolegliwości zdrowotne. Pośród najczęściej spotykanych można wyróżnić m.in. chroniczne bóle głowy, mięśni lub żołądka, a także dolegliwości kardiologiczne, gastrologiczne, psychiatryczne oraz neurologiczne. Do konsekwencji emocjonalnych zaliczyć można m.in. obniżenie poczucia własnej wartości, występujące poczucie zagrożenia, silne poczucie winy, obniżony nastrój, kłopoty z koncentracją, drażliwość, stany lękowe, nieufność, niekontrolowane wybuchy płaczu, śmiechu czy agresji. Pośród konsekwencji społecznych najczęściej spotykane jest wycofanie się osoby doznającej przemocy z życia społecznego wyrażone m.in. unikaniem kontaktów czy izolacją. Niezrozumiałe zachowanie poszkodowanych ofiar przemocy w literaturze przedmiotu tłumaczone jest najczęściej występowaniem wyuczonej bezradności, zjawiska „prania mózgu” czy stresu pourazowego. W sferze konsekwencji społecznych związanych z doznawaniem przemocy wyróżnić można: wycofanie się z kontaktów z innymi, izolowanie się, trudności w funkcjonowaniu w społeczeństwie¹⁶.

W związku z tym, iż od kilkunastu lat coraz częściej mówi się o przemocy domowej społeczeństwo jest bardziej świadome rzeczywistości zewnętrznej osób uwikłanych w zjawisko

¹² Tamże, s.92;

¹³ Tamże, s.94;

¹⁴ Tamże, s. 93;

¹⁵ K. Stanek, *Praca socjalna z osobą lub rodziną z problemem przemocy*, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2014, s. 111;

¹⁶ Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów alkoholowych, *Przemoc w rodzinie – sytuacja osób doznających przemocy w rodzinie*, s. 12 – 13.

przemocy, ale również tego co może przyczyniać się do ich specyficznego zachowania. Jednym z mechanizmów jest zjawisko wtórnej wiktyimizacji, które dzieli się na trzy poziomy. Pierwszy z nich to zburzenie utrwalonych przekonań na temat siebie i świata. Osoba doświadczająca przemocy czuje się przytłoczona, zmienia przekonania w systemie poznawczym, traci poczucie bezpieczeństwa, wycofuje się i izoluje od innych osób, przeżywa bezsilny gniew, złość i lęk. Drugim poziomem jest wtórne zranienie powodowane najczęściej przez niewłaściwe reakcje otoczenia, a nawet najbliższych osób ofiary przemocy domowej tj. obwinianie ofiary za zachowania osoby stosującej przemoc domową, zaprzeczanie i pomniejszanie doświadczeń ofiary, kwestionowanie prawdziwości opowieści ofiary, piętnowanie, odmawianie pomocy. Ostatnim z poziomów jest przyjmowanie tożsamości ofiary, w którym ofiara myśli o sobie jako o osobie skazanej na bycie ofiarą przemocy domowej, nie toleruje swoich błędów, zaprzecza trudności osobistym, poniża się i tworzy z tego własną filozofię życia, neguje podstawowe prawa osobiste. Zjawisko wtórnej wiktyimizacji to długotrwały proces, jednakże na każdym etapie istnieje możliwość skutecznego zatrzymania przemocy¹⁷.

3. Charakterystyka Gminy Błażowa w zakresie zjawiska przemocy

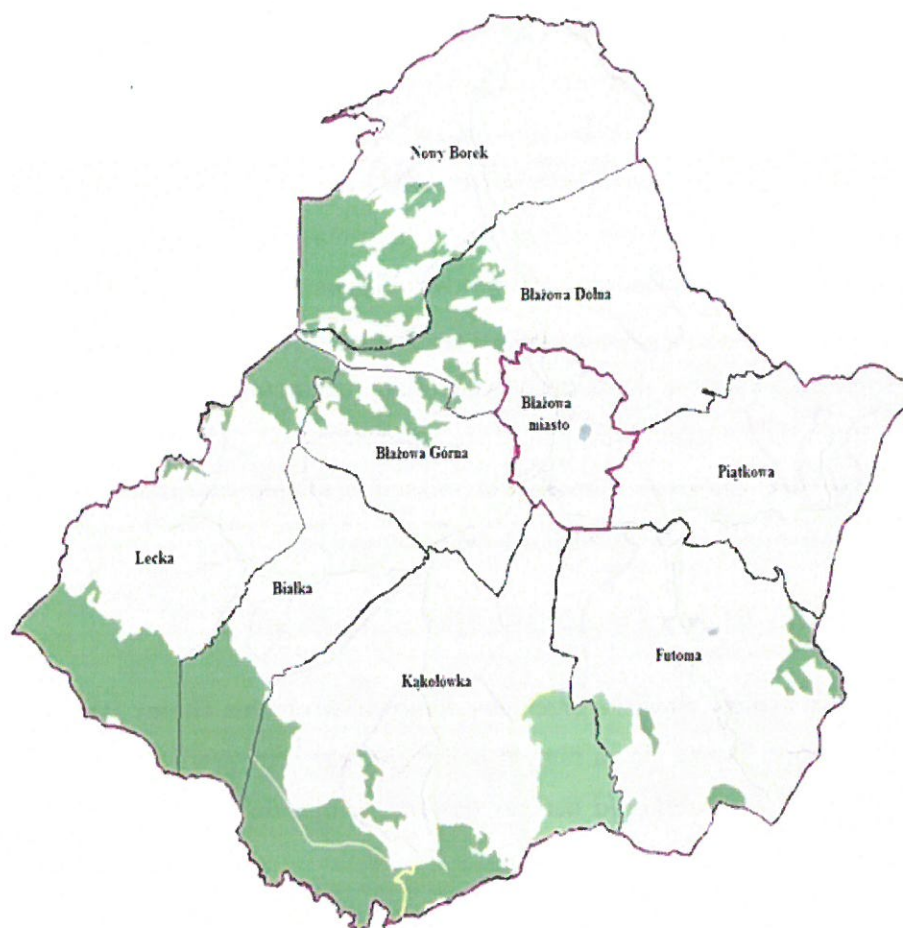
Dokonując szczegółowej analizy zjawiska przemocy domowej w obrębie Gminy Błażowa na wstępie niniejszych rozważań warto skupić się na samym położeniu oraz demografii ww. Gminy by kolejno przejść już do konkretnej charakterystyki danego zjawiska w oparciu o dostępne statystyki oraz gromadzone informacje.

3.1. Położenie Gminy Błażowa

Gmina Błażowa położona jest w środkowej części Województwa Podkarpackiego w odległości około 20 km na południe od centrum Rzeszowa oraz około 350 km na południowy – wschód od stolicy Polski Warszawy. Administracyjnie należy ona do Powiatu Rzeszowskiego, sąsiadując bezpośrednio z gminami: Lubenia, Tyczyn, Dynów, Hyżne, Niebylec, Nozdrzec i Domaradz. Siedzibą władz administracyjnych jest miasto Błażowa.

Pod względem podziału kraju na jednostki administracyjne samorządu terytorialnego Gmina Błażowa jest gminą miejsko – wiejską. Obszar gminy obejmuje całościową powierzchnię ponad 112,6 km², z czego na miasto Błażowa przypada – 4,24 km², natomiast na przynależne do gminy wsie takie jak: Białka, Błażowa Dolna, Błażowa Dolna – Mokłuczka, Błażowa Górna, Futoma, Kąkolówka, Kąkolówka – Ujazdy, Lecka, Nowy Borek i Piątkowa przypada – 108,36 km².

¹⁷ P. Antoniak, *Stawanie się ofiarą*. Wydawnictwo Zielony Liść Instytut Psychologii Zdrowia PTP, Warszawa 2013, s. 60-64;

3.2. Dane demograficzne

Zgodnie z informacjami pozyskanymi z Urzędu Miejskiego w Białzowej – na dzień 31.12.2023 r. teren Gminy Białzowa zamieszkiwało łącznie 10 782 osoby. W stosunku do lat poprzednich przedstawiona liczba mieszkańców nie uległa zasadniczej zmianie, utrzymując się niemal na stałym poziomie, co obrazuje poniższa Tabela nr 1.

Tabela nr 1. Liczba ludności w Gminie Białzowa w latach 2021 - 2023

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Liczba ludności ogółem		10 833	10 804	10 782
w tym:	kobiety	5 467	5 440	5 410
	mężczyźni	5 366	5 364	5 372
w tym:	z obszaru miejskiego	2 095	2 080	2 078
	z obszaru wiejskiego	8 738	8 724	8 704
Liczba ludności w przeliczeniu na 1 km ²		96	96	96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Białzowej

Gminę Błazowa wg stanu na dzień 31.12.2023 r. zamieszkiwało 10 782 mieszkańców, z czego 5 410 stanowiły kobiety, a 5 372 mężczyźni. W stosunku do roku 2021 r. liczba ludności zmalała o 51 osób, zaś w stosunku do 2022 r. o 22 osoby.

Analizując podane zestawienie w podziale na płeć mieszkańców gminy – można stwierdzić, że liczba kobiet na przestrzeni kolejnych lat kalendarzowych nieznacznie przewyższała liczbę mieszkających tu mężczyzn. Licząc od 2021 r. – ilościowa różnica pomiędzy dwoma płciami wynosiła kolejno 101, 76 oraz 38 osób.

Zasadniczą różnicę w liczbie ludności gminy można zaobserwować za to w podziale na obszar zamieszkania. Wskazana rozbieżność wydaje się jednak być współmierna do zróżnicowanej powierzchni miejskich i wiejskich terenów gminy, na których średnia gęstość zaludnienia wynosiła w podanych latach 96 osób.

Średni przyrost naturalny natomiast kształtował się na ujemnym poziomie, co wynika bezpośrednio z analizy danych wymienionych w poniższej Tabeli nr 2 obrazującej ruch naturalny w Gminie Błazowa.

Tabela nr 2. Ruch naturalny w Gminie Błazowa w podziale na lata 2021 – 2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba urodzeń	111	102	81
Liczba zgonów	130	109	91
Przyrost naturalny	- 19	- 7	- 10
Liczba zawartych związków małżeńskich	95	92	93

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Błazowej.

Z przedstawionego powyżej zestawienia wynika, iż corocznie liczba zawieranych związków małżeńskich utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

3.3. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”

Rozpoczynając rozważania na temat rozmiaru i skali zjawiska przemocy domowej występującej w rodzinach z terenu Gminy Błazowa na wstępie należy podkreślić, że właściwa i miarodajna diagnoza ww. dysfunkcji jest niezwykle trudna z uwagi na fakt wciąż niezbadanych przypadków przemocy domowej.

Warto zaznaczyć, że pomimo różnorodnych działań profilaktycznych i edukacyjnych nakierowanych na konieczność jawnego akcentowania występujących zachowań przemocowych w środowisku domowym – wiele środowisk społecznych wciąż nie zgłasza występujących dysfunkcji rodzinnych. Problematyka przemocy domowej traktowana w wielu rodzinach jako temat wstydlivy oraz drażliwy, często pozostaje tajemnicą skrywaną pośród najbliższych jej członków. Nic więc

dziwnego, że napotykając w swoim rozwoju na liczne bariery metodologiczne – statystyki zjawiska przemocy domowej odzwierciedlają jedynie przybliżone rozmiary badanej rzeczywistości.

Dokonując zatem próby statystycznego ujęcia zjawiska przemocy na terenie Gminy Błazowa należy mieć świadomość, że wskazane statystyki stanowią jedynie odzwierciedlenie zarejestrowanych przypadków przemocy, a więc niekoniecznie ukazują rzeczywistą skalę problemu na terenie gminy.

Jednym z podstawowych narzędzi weryfikacyjnych zjawisko przemocy domowej w polskim systemie prawnym jest procedura „Niebieskie Karty”. Ww. procedura wraz ze wzorami formularzy „Niebieska Karta” została uregulowana w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).

Zgodnie z art. 9d ust. 2 u.p.p.d. – *Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez osoby, o których mowa w art. 9a ust. 11–11d, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej.*

Przez osoby o których mowa w ww. przepisie prawa należy rozumieć osoby wchodzące w skład grupy diagnostyczno – pomocowej tj.: pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, funkcjonariusza Policji (art. 9a ust. 11 u.p.p.d.), żołnierza Żandarmerii Wojskowej w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową (art. 9a ust. 11a u.p.p.d.) lub w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza gdy udział żołnierza Żandarmerii Wojskowej nie jest możliwy, inną osobę wskazaną przez przełożonego osoby stosującej przemoc domową lub jej przełożony (art. 9a ust. 11b u.p.p.d.).

Jednocześnie do osób o których mowa ww. artykule zalicza się również osoby mogące wchodzić w skład grupy diagnostyczno – pomocowej – jeżeli zostały do niej powołane tj.: pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, asystenta rodziny, nauczyciela wychowawcę będącego wychowawcą klasy lub nauczyciela znającego sytuację domową małoletniego, osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego, przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 9a ust. 11c u.p.p.d.), a także pedagoga, psychologa lub terapeutę, będącego przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 u.p.p.d. (art. 9a ust. 11d. u.p.p.d.).

W myśl § 2 ust. 1 ww. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” – *Wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej, z tym że według § 2 ust. 2 Rozporządzenia – Formularz, o którym mowa w ust. 1, wypełniają osoby będące przedstawicielami podmiotów wymienionych w art. 9a ust. 11–11d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.*

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę wszczętych procedur „Niebieskie Karty” na terenie Gminy Błazowa przez przedstawicieli uprawnionych do tego instytucji w podziale na lata 2021 – 2023.

Tabela nr 3. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” na terenie Gminy Błazowa w latach 2021 – 2023

Rok		2021	2022	2023
Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”		19	16	14
w tym:	przez przedstawicieli policji	9	11	10
	przez pracowników socjalnych MGOPS w Błazowej	8	4	3
	przez przedstawicieli GKRPA w Błazowej	1	0	0
	przez przedstawicieli oświaty	0	0	1
	przez przedstawicieli służby zdrowia	1	1	0

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Błazowej

Należy zaznaczyć, że w powyższym zestawieniu nie uwzględniono wszystkich podmiotów uprawnionych do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” w myśl art. 9a ust. 11–11d u.p.p.d., gdyż nowelizacja u.p.p.d. w której ustawodawca powiększył krąg osób uprawnionych do wszczęcia przedmiotowej procedury m.in. o żołnierza Żandarmerii Wojskowej, pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, asystenta rodziny czy też pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 u.p.p.d. weszła w życie dopiero 22 czerwca 2023 r. i od wskazanej daty do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Błazowej nie wpłynął żaden formularz „Niebieska Karta – A” sporządzony przez osobę spośród powiększonego składu uprawnionych. Od dnia 22 czerwca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. ujawniono za to 7 przypadków przemocy domowej – spośród których 5 procedur „Niebieskie Karty” zostało wszczętych przez funkcjonariuszów Policji, natomiast 2 przez pracowników socjalnych jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

Dokonując analizy danych z Tabeli nr 3 można zauważyć, że na przestrzeni kolejnych lat kalendarzowych badanego okresu, liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” stopniowo malała z każdym kolejnym rokiem ujawniając tym samym tendencję spadkową. W 2021 r. wszczęto 19 procedur „Niebieskie Karty”, natomiast w 2023 r. liczba wszczętych procedur wynosiła 14, co jest spadkiem o około 26%.

Z powyższego zestawienia wynika również, że niezależnie od danego roku to funkcjonariusze Policji należą do podmiotów najczęściej sporządzających formularze „Niebieska Karta – A”, z czego najwięcej formularzy „Niebieska Karta – A” wypełnili oni w 2022 r. natomiast najmniej w 2021 r.

Drugim z kolei podmiotem wszczynającym procedurę „Niebieskie Karty” najczęściej jest jednostka organizacyjna pomocy społecznej. W 2021 r. pracownicy socjalni Miejsko – Gminnego

Ośrodka Pomocy Społecznej w Błazowej wypełnili łącznie 8 formularzy „Niebieska Karta – A”, w 2022 r. o połowę mniej, natomiast w 2023 r. sporządzili oni 3 formularze „Niebieska Karta – A”.

Większy udział funkcjonariuszy Policji we wdrażaniu ww. procedury „Niebieskie Karty” bez wątplenia wynika z faktu pierwszorzędowej ingerencji wymienionych służb społecznych w procesie diagnozowania zjawiska przemocy domowej w rodzinach. Większość procedur „Niebieskie Karty” wypełnianych jest bowiem w wyniku podejmowanych przez Policję interwencji domowych, których liczbę obrazuje poniższa Tabela nr 4.

Tabela nr 4. Działania funkcjonariuszy Policji na terenie Gminy Błazowa w latach 2021 – 2023

Rok	2021	2022	2023
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych	127	119	122
Liczba osób izolowanych do wytrzeźwienia	38	29	35
Liczba osób objętych nakazem natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakazem zbliżania się do jego bezpośredniego otoczenia	1	1	2
Liczba prowadzonych postępowań w związku z podejrzeniem występowania przemocy domowej	18	16	19

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych Posterunku Policji w Błazowej Komisariatu Policji w Dynowie

Dokonując analizy powyższego zestawienia można zauważyć, że w badanym okresie liczba przeprowadzonych interwencji domowych utrzymywała się na wysokim poziomie. W każdym z podanych lat przekraczała ona 100, z czego najwięcej ww. interwencji w liczbie 127 odnotowano w 2021 r. natomiast najmniej w liczbie 119 odnotowano w 2022 r.

Wysoka liczba przeprowadzonych interwencji domowych związanych z ingerencją funkcjonariuszy Policji w życie mieszkańców Gminy Błazowa świadczy bezpośrednio o sporym natężeniu występujących w tych rodzinach dysfunkcji i zaburzeń życia rodzinnego – co pociąga za sobą uzasadnioną konieczność interwencyjnych działań pomocowych.

Dokonując porównania danych z powyższego zestawienia z Tabelą nr 3 można oszacować, że w kolejnych latach kalendarzowych badanego okresu od 7% do 9% przeprowadzonych interwencji domowych przez funkcjonariuszy Policji kończy się wszczęciem procedury „Niebieskie Karty” w rodzinach z terenu Gminy Błazowa – w których kolejno prowadzone są postępowania sprawdzające w sprawie występowania przemocy domowej. Ich liczba stanowi kolejno 18 – w 2021 r., 16 – w 2022 r. i 19 – w 2023 r.

Spora liczba przeprowadzonych interwencji policyjnych wiąże się również z nadmiernym spożyciem napojów alkoholowych. Z Tabeli nr 4 wynika, że największą liczbę osób izolowanych w izbie wytrzeźwień tj. 38 osób odnotowano w 2021 r., natomiast w 2022 r. było to o 9 osób mniej niż w 2021 r., zaś w 2023 r. liczba izolowanych do wytrzeźwienia stanowiła 35 osób.

W poniższej Tabeli nr 5 zaprezentowano statystyczne ujęcie problemu alkoholowego rodzin z terenu Gminy Błazowa w kolejnych latach 2021 – 2023.

Tabela nr 5. Statystyczne ujęcie problemu alkoholowego rodzin z terenu Gminy Błazowa z podziałem na lata 2021 – 2023

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Liczba skierowanych wniosków o podjęcie czynności zmierzających do zobowiązania do leczenia odwykowego		32	16	18
Liczba osób uzależnionych od alkoholu zgodnie z wydanymi w tym zakresie opiniami psychologiczno – psychiatrycznymi		16	10	20
w tym:	Liczba kobiet	2	0	2
	Liczba mężczyzn	14	10	18
Liczba wniosków przesłanych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego		26	11	22

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Błazowej

W oparciu o dane pozyskane z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Błazowej – w 2023 r. do ww. instytucji wpłynęło łącznie 18 różnych wniosków proszących o pomoc w rozwiązywaniu problemu nadmiernego spożywania napojów alkoholowych. Ww. wnioski sporządzane zostały zarówno przez osoby najbliższe osób z problemem alkoholowym, w tym także dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej, jak również przedstawiciele instytucji zaangażowanych w pomoc konkretnym rodzinom w przezwyciężaniu występujących dysfunkcji.

W porównaniu do poprzedniego 2022 r. liczba wniosków o podjęcie stosownych czynności zmierzających do zobowiązania leczeniem alkoholowym w 2023 r. wzrosła o 2, natomiast w odniesieniu do 2021 r. zmalała o 14 wniosków.

Spośród dokonanych zgłoszeń, w 2023 r. u 20 osób zdiagnozowano problem uzależnienia od alkoholu zgodnie z wydaną w tym zakresie opinią psychologiczno – psychiatryczną, co jest największym wynikiem w porównaniu do lat poprzednich, bowiem w 2022 r. 10 opinii psychologiczno – psychiatrycznych potwierdziło problem alkoholowy u badanych osób, natomiast w 2021 r. ww. dokumentów potwierdzających uzależnienie od alkoholu wydano 16.

Na podstawie informacji pozyskanych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Błazowej ustalono, że zdecydowaną większość osób uzależnionych od alkoholu z potwierdzoną w tym zakresie opinią psychologiczno – psychiatryczną stanowią mężczyźni. Ich udział w całkowitej liczbie osób uzależnionych waha się od 88% w 2021 r. przez 90% w 2023 r. do 100% w 2023 r.

W tym miejscu podkreślić należy, że osoby z problemem alkoholowym niechętnie podejmują współpracę w zakresie wyjścia z nałogu alkoholowego o czym świadczy liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Największą liczbę ww. wniosków tj. 26 skierowano do sądu w 2021 r., natomiast w 2023 r. wystosowano 22 wnioski w przedmiotowej sprawie.

3.4. Liczba poszkodowanych rodzin

Przemoc domowa jest problemem społecznym, który może dotkać każdego człowieka bez względu na wiek, płeć, rodzaj wykształcenia czy piastowaną funkcję społeczną.

Zgodnie z zapisem u.p.p.d. o przemyśle domowej należy mówić już w przypadku jednorazowego albo powtarzającego się umyślnego działania lub zaniechania, wykorzystującego przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszającego prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.

Nierzadko jednak samo zjawisko przemocy domowej jest procesem długotrwałym liczącym nawet w latach, w czasie którego często następuje zróżnicowany poziom eskalacji zachowań przemocowych zgodnie ze zdefiniowanym cyklem przemocy.

W poniższej tabeli Nr 6 zaprezentowano liczbę rodzin uwikłanych w zjawisko przemocy domowej na terenie Gminy Błazowa w kolejnych latach 2021 – 2023.

Tabela nr 6. Liczba rodzin uwikłanych w zjawisko przemocy domowej z terenu Gminy Błazowa z podziałem na lata 2021 – 2023

Rok		2021	2022	2023
Liczba rodzin w których występuje przemoc domowa		27	23	23
w tym	liczba rodzin w których wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” nastąpiło w danym roku kalendarzowym	16	16	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Błazowej

Na podstawie danych zawartych w zestawieniu należy stwierdzić, że z największą skalą zjawiska przemocy domowej Gmina Błazowa zmagala się w 2021 r. W ww. roku kalendarzowym, aż w 27 rodzinach prowadzono procedurę „Niebieskie Karty”.

W kolejnych latach 2022 – 2023 liczba rodzin uwikłanych w zjawisko przemocy domowej nieznacznie spadła i utrzymywała się ona na stałym poziomie.

Odnosząc się do korelacji przedstawionej w niniejszym opracowaniu Tabeli nr 3 – Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” na terenie Gminy Błazowa w latach 2021 – 2023 z Tabelą nr 6 – Liczba rodzin uwikłanych w zjawisko przemocy domowej z terenu Gminy Błazowa z podziałem na lata 2021 – 2023 można zauważyć, że spośród 27 różnych spraw prowadzonych w 2021 r. – 19 przypadków stanowiły sprawy wszczęte w 2021 r., z czego były to sprawy prowadzone w 16 różnych rodzinach. W tym miejscu warto zaznaczyć, że w 2021 r. liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” znacznie przewyższa liczbę samych rodzin, w których nastąpiło podejrzenie przemocy domowej z uwagi na fakt, iż w pojedynczych rodzinach dotkniętych przemocą zarejestrowano kolejne zgłoszenie w zakresie występującej dysfunkcji.

Odnosząc się do liczby rodzin uwikłanych w zjawisko przemocy domowej warto również przedstawić liczbę samych poszkodowanych. W poniższej Tabeli nr 7 zaprezentowano liczbę osób doznających przemocy domowej w podziale na płeć uwzględniając także osoby niepełnoletnie.

Tabela nr 7. Liczba osób doznających przemocy domowej w Gminie Błazowa w latach 2021 – 2023

Rok		2021	2022	2023
Liczba osób doznających przemocy domowej		39	35	46
w tym	kobiety	29	23	23
	mężczyźni	6	2	7
	dzieci	4	10	16
Wskaźnik procentowy osób doznających przemocy domowej w stosunku do całościowej liczby ludności na terenie Gminy Błazowa		0,36%	0,32%	0,42%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Błazowej

Zgodnie z tabelarycznym ujęciem tematu największą liczbę osób doznających przemocy domowej tj. 46 osób odnotowano w 2023 r., zaś 2022 r. przyniósł najmniejszą liczbę osób doznających przemocy domowej. W porównaniu do 2023 r. było to o 11 osób mniej.

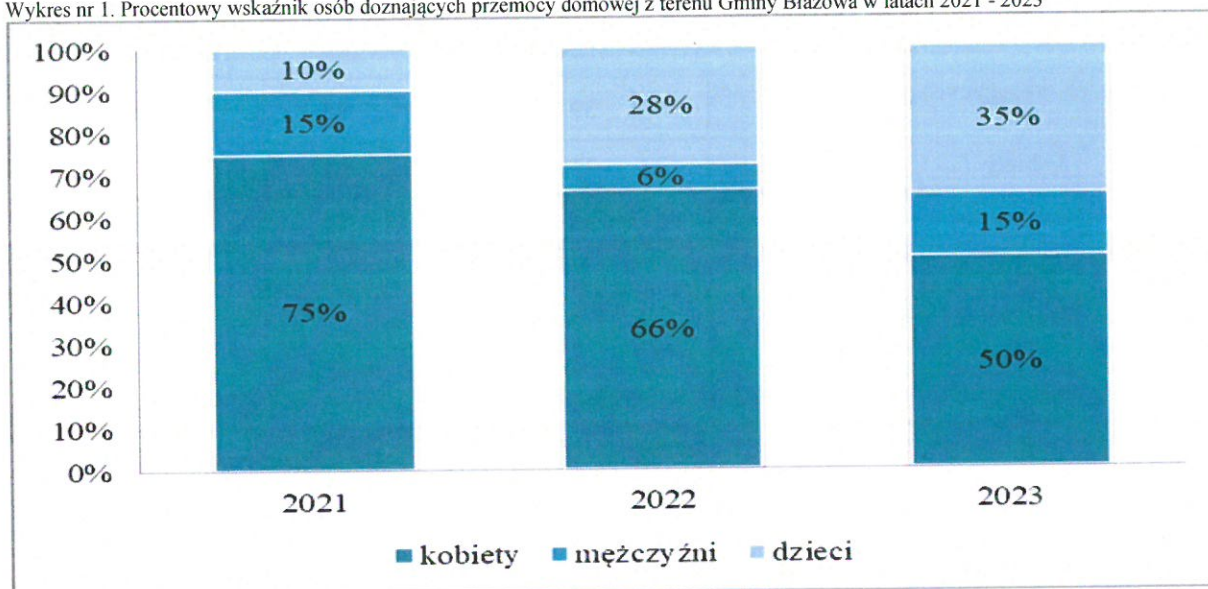
Wskaźnik procentowy osób doznających przemocy domowej w stosunku do całościowej liczby ludności na terenie Gminy Błazowa w kolejnych latach kalendarzowych badanego okresu nie przekroczył 0,5% - co wskazuje na stosunkowo niski odsetek osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej na terenie Gminy.

Spośród osób doznających przemocy domowej przedstawionych w powyższej tabeli – największą liczbę osób w podziale na płeć stanowią kobiety. W 2023 r. liczba kobiet doznających przemocy domowej wynosiła 50% wszystkich poszkodowanych. Wskazany wynik świadczy niewątpliwie o fakcie przewagi sił mężczyzn nad kobietami (ale i dziećmi), która wraz z intencjonalnością polegającą na świadomym krzywdzeniu innych w celu uzyskania nad nimi władzy oraz kontroli stanowi charakterystyczny wyznacznik przemocy.

Chociaż udział procentowy pokrzywdzonych osób w stosunku do odnotowanej liczby ludności w obrębie Gminy klaruje się na stosunkowo niskim poziomie, to jednak nie należy traktować go obojętnie dokładając wszelkich starań do ochrony wszystkich osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej. Należy pamiętać, że najbardziej narażone na dotkliwe skutki przemocy domowej są małoletnie dzieci, które zgodnie z poniższym Wykresem nr 1 stanowią wciąż spory odsetek całkowitej liczby wszystkich poszkodowanych z terenu Gminy Błazowa.

Jak wynika z niższego zestawienia – przemocy domowej w 2023 r. doświadczyło aż 35% dzieci spośród wszystkich odnotowanych ofiar z terenu Gminy Błazowa. W 2022 r. odsetek poszkodowanych dzieci stanowił prawie jedną trzecią osób doświadczających przemocy, natomiast w 2021 r. było to 10% wszystkich poszkodowanych.

Wykres nr 1. Procentowy wskaźnik osób doznających przemocy domowej z terenu Gminy Błazowa w latach 2021 - 2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Błazowej

Zgodnie ze statystycznym ujęciem przemocy – najmniejszą liczbę poszkodowanych stanowili mężczyźni, którzy według zgromadzonych danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Błazowej przodowali jednocześnie w grupie będącej sprawcami przemocy. Z analizy poniższej Tabeli nr 8 można wywnioskować, że prócz 2021 r. w którym pośród osób stosujących przemoc znalazły się 4 kobiety – to we wszystkich pozostałych latach wymienionych w poniższym wyszczególnieniu – około 90% sprawców stanowili mężczyźni.

Tabela nr 8. Liczba osób stosujących przemoc domową w Gminie Błazowa w latach 2021 – 2023

Rok		2021	2022	2023
Liczba osób stosujących przemoc domową		28	24	25
w tym	kobiety	4	2	2
	mężczyźni	24	21	23
	dzieci	0	1	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Błazowej

Na szczególną uwagę zasługuje również fakt, że w 2022 r. w jednym z wypełnionych formularzy Niebieska Karta – A wskazano jako sprawcę przemocy osobę niepełnoletnią. Aktualnie w myśl art. 2 ust. 1 pkt 3 u.p.p.d. przez osobę stosującą przemoc domową należy rozumieć tylko osoby pełnoletnie stosujące przemoc domową.

3.5. Liczba zakończonych spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”

Jeszcze do niedawna podstawę prawną do zakończenia działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” stanowił § 18 ust. 1 pkt 1 i 2 już wcześniej wspomnianego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów

formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245) zgodnie z którym zakończenie procedury następowało w przypadku: 1) ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo 2) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Aktualnie po nowelizacji u.p.p.d. podstawą prawną zakończenia procedury „Niebieskie Karty” jest art. 9b ust. 8 pkt 8 u.p.p.d. – zgodnie z którym – Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności (...) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”, a także art. 9h ust. 1 u.p.p.d. w myśl którego – Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku: 1) ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej; 2) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań oraz § 20 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870), które weszło w życie w dniu 28.09.2023 r.

Ww. § 20 Rozporządzenia wskazuje na konieczność udokumentowania zakończenia procedury „Niebieskie Karty”, o której mowa w art. 9h ust. 1 u.p.p.d. w formie protokołu, który w myśl obowiązującego przepisu powinien zawierać: 1) dane dotyczące osób, wobec których była realizowana procedura; 2) datę rozpoczęcia i zakończenia procedury; 3) skład grupy diagnostyczno-pomocowej; 4) opis podjętych w ramach procedury działań; 5) przesłanki uzasadniające zakończenie procedury; 6) podpisy członków grupy diagnostyczno-pomocowej uczestniczących w czynności.

Niezależnie jednak od przyczyny zakończenia procedury „Niebieskie Karty” – decyzja o zamknięciu ww. procedury rodzi nie lada wyzwanie wobec wszystkich zaangażowanych w pomoc przedstawicieli powołanej grupy diagnostyczno – pomocowej.

W poniższej Tabeli nr 9 przedstawiono liczbę zakończonych procedur „Niebieskie Karty” na terenie Gminy Błazowa w podziale na lata 2021 – 2023 i z uwzględnieniem ustawowej przesłanki jej zakończenia.

Tabela nr 9. Liczba zakończonych spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2021 – 2023

Rok		2021	2022	2023
Liczba zakończonych spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”		21	12	17
w tym	z uwagi na ustanie przemocy domowej	11	7	8
	z uwagi na brak zasadności podejmowania działań	10	5	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Błazowej

Jak wynika z powyższego zestawienia największą liczbę zakończonych procedur „Niebieskie Karty” odnotowano w 2021 r. – w którym zakończono łącznie 21 spraw. Prawie o połowę mniej spraw zakończono w 2022 r., natomiast w 2023 r. liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” wynosiła 7. Większość procedur „Niebieskie Karty” (z wyjątkiem 2023 r.) została zamknięta z uwagi na ustanie przemocy domowej i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu jej dalszego stosowania.

W mniejszości przypadków ww. procedurę zamknięto ze względu na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań, czego przykład może stanowić m.in. śmierć jednej ze stron uwikłanych w zjawisko przemocy, brak charakterystycznych znamion przemocy, czy konflikt rodzinny.

4. Gminne zasoby instytucjonalne

Rozpatrując lokalne środowisko Gminy Błazowa pod kątem dostępnych zasobów instytucjonalnych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej – należy stwierdzić, że na rozpatrywanym obszarze funkcjonuje szereg różnorodnych instytucji pomocowych spośród których największą rolę odgrywają:

- 1) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który realizuje zadania gminy z zakresu pomocy społecznej. Ww. jednostka diagnozuje potrzeby oraz rozpoznaje sytuację osób doznających przemocy domowej. Pomocą rodzinie i osobom samotnie gospodarującym zajmują się pracownicy socjalni. Poprzez bezpośredni kontakt z osobami dotkniętymi przemocą udzielają oni kompleksowych informacji o możliwości uzyskania wsparcia w środowisku lokalnym. Uprawnienia Pomocy Społecznej w dużym zakresie dotyczą również pomocy niematerialnej, bardzo ważnej w sytuacji wychodzenia z przemocy, w szczególności pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej. Pracownicy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej informują osoby dotknięte przemocą domową o możliwościach podjęcia dalszych działań, które pomogą im poprawić sytuację osobistą. W zależności od potrzeb organizują niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, zapewniają schronienie w całodobowych placówkach świadczących pomoc dla ofiar przemocy domowej. Pracownicy socjalni mogą również przeprowadzać rozmowy z osobami stosującymi przemoc domową na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz poinformować ich o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się również obsługą organizacyjno – techniczną zespołu interdyscyplinarnego;
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Błazowej – nadużywanie alkoholu jest jednym z czynników ryzyka wystąpienia przemocy. Dla osób uzależnionych od alkoholu, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową wdraża się procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez kontakt z uzależnionym motywuje go do podjęcia terapii odwykowej. Podstawowym celem terapii uzależnienia od alkoholu jest uzyskanie poprawy zdrowia pacjenta. Oczekiwany efektem terapii uzależnienia od alkoholu jest trwałe zatrzymanie jego spożywania, uzyskanie świadomości choroby, uzyskanie wglądu w mechanizmy choroby, dzięki którym może on nauczyć się unikania powrotu do nadużywania alkoholu w przyszłości;

- 3) służba zdrowia, do której zadań należy udzielenie podstawowej opieki medycznej oraz przeprowadzenie rozmowy w taki sposób, aby umożliwić rozpoznanie przemocy. Przedstawiciele tych instytucji mają obowiązek wydać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach, jak i poinformować osobę doznającą przemocy domowej o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji. Pracownicy służby zdrowia zobowiązani są do powiadomienia organów ścigania, jeżeli zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa (np. ślady wykorzystywania seksualnego, ślady ciężkiego uszkodzenia ciała itd.);
- 4) Posterunek Policji w Błażowej Komisariatu Policji w Dynowie – nadrzędnym zadaniem organu jest udzielenie niezbędnej pomocy osobie doznającej przemocy domowej oraz współpraca ze sprawcą przemocy domowej. Funkcjonariusze policji organizują niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej oraz w razie konieczności podejmują inne nieodzowne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia, również z wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania w stosunku do osób stosujących przemoc domową. W ramach możliwości funkcjonariusze policji przeprowadzają rozmowę o odpowiedzialności karnej oraz wzywają osobę stosującą przemoc domową do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego. Policja przeprowadza w przypadkach niecierpiących zwłoki na miejscu zdarzenia czynności procesowe do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- 5) oświata – obejmuje ogół instytucji, które poza podstawowym celem jakim jest kształcenie dzieci i młodzieży, zapewnia opiekę poza rodziną oraz mając sposobność oddziaływania na rodziców wspiera prowadzone przez nich działania wychowawcze.
W gminie Błażowa funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- a) Szkoła Podstawowa w Lecce,
- b) Szkoła Podstawowa w Białce,
- c) Szkoła Podstawowa w Kąkolówce,
- d) Szkoła Podstawowa w Futomie,
- e) Szkoła Podstawowa w Piątkowej,
- f) Szkoła Podstawowa w Nowym Borku,
- g) Szkoła Podstawowa w Błażowej Dolnej,
- h) Zespół Szkół w Błażowej,
- i) Przedszkole Publiczne w Błażowej.

W ramach zadań przedstawiciele oświaty udzielają kompleksowych informacji na temat możliwości w zakresie uzyskania pomocy, w szczególności prawnej, socjalnej, psychologicznej i pedagogicznej oraz o podmiotach i instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową. W ramach możliwości prowadzą rozmowy z osobami dotkniętymi przemocą domową, diagnozują ich sytuację oraz potrzeby.

5. Analiza SWOT

Planując skuteczny zakres działań pomocowych w obrębie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Błazowa warto przeprowadzić na wstępie skrupulatną ocenę występujących w obrębie ww. gminy czynników zewnętrznych i wewnętrznych mogących mieć wpływ na powodzenie realizacji planu strategicznego. Odpowiednią metodą oceny wyżej wskazanych zagadnień jest tzw. Analiza SWOT, która stanowi jedną z najpopularniejszych technik analizy strategicznej. Rozwiązanie skupia się na wszechstronnej analizie takich czynników jak:

- 1) **mocne strony** (czynniki wewnętrzne odróżniające pozytywnie badaną działalność od działalności prowadzonej przez inne podmioty działające w danym sektorze i regionie, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się siłami napędowymi rozwoju),
- 2) **słabe strony** (czynniki wewnętrzne wpływające na ograniczenia rozwojowe działalności),
- 3) **szanse** (uwarunkowania, które przy umiejętnym wykorzystaniu mogą wpłynąć pozytywnie na rozwój),
- 4) **zagrożenia** (tendencje i zjawiska w otoczeniu, które mogą stanowić bariery lub utrudnienia rozwoju).

W przypadku analizy mocnych i słabych stron należy upatrywać ich w lokalnym zespole zasobów gminnych, natomiast w poszukiwaniu szans i zagrożeń należy odwołać się do warunków oraz procesów zewnętrznych, które wpływają aktualnie lub będą wpływać na funkcjonowanie gminy w analizowanym obszarze.

Tabela nr 10. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. istniejące zaplecze kadrowe i instytucjonalne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej; 2. dostęp do nieodpłatnej pomocy socjalnej, prawnej, psychologicznej i pedagogicznej na terenie Gminy; 3. możliwość aktywnej współpracy służb zaangażowanych w pomoc rodzinom uwikłanym w zjawisko przemocy domowej; 4. aktywne funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz realizacja grup diagnostyczno - pomocowych; 5. doskonalenie zawodowe kadr działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej; 6. wykorzystywanie istniejących procedur i obowiązujących przepisów w zakresie ochrony osób uwikłanych w zjawisko przemocy i przeciwdziałania zachowań przemocowych ze strony sprawców. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. brak mieszkań socjalnych i chronionych dla osób doświadczających przemocy domowej; 2. brak na terenie gminy organizacji pozarządowych działających w obszarze uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej; 3. brak na terenie gminy grup wsparcia i grup samopomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej; 4. bierna postawa rodzin w zakresie rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych; 5. utrudniony dostęp do specjalistycznego poradnictwa i wsparcia; 6. niedostateczna wiedza przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej o wzajemnych kompetencjach i zapleczu; 7. niewystarczająca liczba szkoleń dla kadr w zakresie diagnozowania zjawiska przemocy domowej oraz metod pracy z ofiarą i sprawcą przemocy oraz szkoleń interdyscyplinarnych.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. wzmocnienie interdyscyplinarnej współpracy między instytucjami na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej; 2. otwartość władz samorządowych na współpracę ze środowiskiem lokalnym; 3. upowszechnianie informacji w środowisku lokalnym na temat instytucji udzielających pomocy i wsparcia rodzinom uwikłanym w zjawisko przemocy domowej; 4. zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową; 5. wzrost świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej; 6. stale kształcąca się kadra służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej; 7. systematyczne monitorowanie rodzin oraz wczesne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. bierność osób doznających przemocy domowej w zakresie zmiany aktualnej sytuacji życiowej związanej z występującym zjawiskiem przemocy; 2. nadal funkcjonujące w społeczeństwie mity, przekonania i stereotypy na temat przemocy domowej; 3. wzrost patologii społecznych; 4. brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy domowej i poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc ze względu na niskie kary w stosunku do popełnianych czynów; 5. niski poziom wiedzy społecznej na temat istniejącego zaplecza i możliwości skorzystania z pomocy; 6. przenoszenie odpowiedzialności za podjęcie działań w sytuacji przemocy domowej na inne podmioty przez niektóre instytucje zobowiązane do interwencji.

Źródło: opracowanie własne.

6. Cel główny i cele szczegółowe

Głównym celem niniejszego Programu jest **budowa i rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w rodzinach z terenu Gminy Błazowa celem redukcji występujących zachowań przemocowych oraz ochrony osób dotkniętych i zagrożonych zjawiskiem przemocy.**

Osiągnięcie wymienionego celu głównego zaplanowano w oparciu o realizację celów szczegółowych takich jak:

- 1) Ochrona, pomoc i wsparcie osobom doznającym przemocy domowej,
- 2) Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc domową,
- 3) Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Błazowa,
- 4) Podnoszenie kompetencji, wiedzy i umiejętności służb realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ochrona, pomoc i wsparcie osobom doznającym przemocy domowej, a tym samym zwiększenie ich bezpieczeństwa służy ochronie życia i zdrowia poszkodowanych członków rodziny umożliwiając jednocześnie bezpieczne funkcjonowanie w środowisku domowym z poszanowaniem ich praw i wolności oraz z zachowaniem godności osobistej. Realizacja wymienionego celu zmierza do zwiększenia skuteczności pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej, wzrostu ich wiedzy na temat mechanizmów występującej przemocy oraz dostępnych możliwości pomocy i wsparcia w sytuacji jej występowania, zapobieganiu sytuacjom kryzysowym poprzez wczesne reagowanie i ogólnej minimalizacji zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Błazowa.

Realizacja niniejszego celu będzie prowadzona poprzez następujące działania:

- Rozwój podmiotów udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- Realizację procedury „Niebieskie Karty”,
- Monitorowanie działań pomocowych.

Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc domową ma na celu zapobieganie zjawisku przemocy domowej na terenie Gminy Błazowej oraz niwelowanie jej negatywnych konsekwencji, zapobieganie powstawaniu sytuacjom kryzysowym poprzez wczesne reagowanie, wzrost wiedzy sprawców przemocy domowej w zakresie konsekwencji prawnych stosowanych aktów przemocy i mechanizmów powstawania przemocy oraz kształtowanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania konfliktów bez udziału przemocy, a także poprawę jakości życia rodzin uwikłanych w zjawisko przemocy przez stopniową eliminację zachowań przemocowych. Realizacja niniejszego celu będzie odbywała się poprzez następujące działania:

- Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej,

- Kierowanie osób stosujących przemoc domową do programów korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno – terapeutycznych.

Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Białowa będzie realizowana z intencją uwrażliwienia lokalnej społeczności na problem przemocy domowej celem wzrostu odpowiedzialności społecznej w kontekście pożądanych reakcji na występujące zjawisko przemocy. Realizacja ww. celu ma za zadanie uwrażliwienie lokalnej społeczności na problem przemocy domowej, wzrost wiedzy i umiejętności lokalnej społeczności na temat występujących mechanizmów przemocy oraz dostępnych instytucji udzielających pomocy i wsparcia osobom uwikłanym w zjawisko przemocy domowej, eliminacja mitów, przekonań i stereotypów na temat przemocy domowej, wzrost wiedzy w zakresie alternatywnych sposobów radzenia sobie z agresją wśród dzieci i młodzieży, integrację rodzin oraz zacieśnianie więzi rodzinnych, a także ogólną poprawę stylu życia i socjalizacja rodzin. W zakresie realizacji ww. celu zostanie podjęte następujące działanie:

- Poszerzenie i podniesienie poziomu wiedzy ogółu społeczeństwa na tematykę związaną ze zjawiskiem przemocy domowej.

Podnoszenie kompetencji, wiedzy i umiejętności służb realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej ma na celu doskonalenie umiejętności służb pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, wymianę doświadczeń w zakresie aktywnego rozwiązywania problemów rodzinnych związanych z użyciem przemocy domowej, wzrost skuteczności podejmowanych działań pomocowych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego poprzez aktywne wdrażanie nowych technik i metod pracy. W zakresie realizacji ww. celu zostanie podjęte następujące działanie:

- Doskonalenie kompetencji, wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

1. Cel szczegółowy:

Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Kierunki działań	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
1.1. Rozwój podmiotów udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej			
1) Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych 2) Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno – pomocowych 3) Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego dla osób doznających przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zespołów interdyscyplinarnych - Liczba spotkań zespołów interdyscyplinarnych - Liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno – pomocowych - Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno – pomocowych - Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno – pomocowych w rozszerzonym składzie - Liczba funkcjonujących punktów konsultacyjnych 	1) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białzowej 2) Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Białzowej 3) Psycholog	corocznie w okresie 2024 – 2030
1.2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej			
1) Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej 2) Opracowanie i realizacja działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej w szczególności w zakresie definicyjnego ujęcia przemocy domowej i mechanizmów jej funkcjonowania	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba opracowanych materiałów informacyjnych - Liczba opracowanych materiałów edukacyjnych - Liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach edukacyjnych 	1) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białzowej 2) Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Białzowej 3) Członkowie grup diagnostyczno – pomocowych	corocznie w okresie 2024 – 2030

2.1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”		
<p>1) Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty</p> <p>2) Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę - Liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy; - Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty” - Liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” - Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - C” - Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia 	<p>1) Podmioty uprawnione do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”</p> <p>2) Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Białzowej</p> <p>3) Członkowie grup diagnostycznych – pomocowych</p>
		corocznie w okresie 2024 – 2030
2.2. Monitorowanie działań pomocowych		
<p>1) Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy domowej - Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na brak zasadności podejmowania działań - Liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” 	<p>1) Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Białzowej</p> <p>2) Członkowie grup diagnostycznych – pomocowych</p>
		corocznie w okresie 2024 – 2030

**2. Cel szczegółowy:
Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc domową**

Kierunki działań	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
2.1. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej			
<p>1) Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób stosujących przemoc domową objętych w ramach procedury „Niebieskie Karty” - Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - D” - Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową; - Liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową - Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia - Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania 	<p>1) Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Białzowej</p> <p>2) Członkowie grup diagnostyczno – pomocowych</p> <p>3) Policja</p>	<p>corocznie w okresie 2024 – 2030</p>
<p>2) Uniemożliwianie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zatrzymanych osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową - Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową izolowanych do wytrzeźwienia w izbie wytrzeźwień - Liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólne zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego 		

	<p>otoczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość - Liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej - Liczba zastosowanych przez Policję zakazów wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy i przebywania na tym terenie 		
2.2. Kierowanie osób stosujących przemoc domową do programów korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno – terapeutycznych			
<p>1) Kierowanie osób stosujących przemoc domową do programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową i monitorowanie ich udziału w tych programach</p> <p>2) Kierowanie osób stosujących przemoc domową do programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową i monitorowanie ich udziału w tych programach</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, wobec których grypa diagnostyczno – pomocowa wnioskowała do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Białej o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową - Liczba osób, które zostały skierowane przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Białej do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową - Liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową - Liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno - edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową - Liczba osób, wobec których grypa diagnostyczno – pomocowa wnioskowała do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Białej o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową - Liczba osób, które zostały skierowane przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Białej do 	<p>1) Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Białej</p> <p>2) Członkowie grup diagnostyczno – pomocowych</p>	<p>corocznie w okresie 2024 – 2030</p>

	uczestnictwa w programach psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową – Liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową – Liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno - terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową		
3. Cel szczegółowy: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Białżowa			
Kierunki działań	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
3.1. Poszerzenie i podniesienie poziomu wiedzy ogółu społeczeństwa na tematykę związaną ze zjawiskiem przemocy domowej			
<p>1) Opracowanie diagnozy zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Białżowa</p> <p>2) Edukowanie mieszkańców Gminy Białżowa na temat zjawiska przemocy domowej oraz dostępnych instytucji udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym i zagrożonym zjawiskiem przemocy domowej</p> <p>3) Realizacja działań edukacyjnych służących wzmocnieniu funkcji opiekunco – wychowawczych alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczących wzrostu kompetencji rodzicielskich w środowiskach zagrożonych występowaniem przemocy domowej</p>	<p>– Liczba opracowanych diagnoz</p> <p>– Liczba opracowanych materiałów edukacyjnych</p> <p>– Liczba instytucji publikujących i rozpowszechniających materiały edukacyjne</p> <p>– Liczba zajęć edukacyjno – wychowawczych w placówkach oświatowych</p>	<p>1) Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Białżowej</p> <p>2) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białżowej</p> <p>3) Placówki oświatowe</p> <p>4) Placówki służby zdrowia</p> <p>5) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białżowej</p> <p>6) Policja</p> <p>7) Urząd Miejski w Białżowej</p> <p>8) Gminny Ośrodek Kultury w Białżowej</p> <p>9) Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Białżowej</p>	w okresie 2024 – 2030

<p>4) Organizacja festynów, inicjatyw sportowo – rekreacyjnych, pikników rodzinnych i imprez okolicznościowych celem wzmocnienia więzi rodzinnych oraz poprawy wspólnych relacji</p> <p>5) Upowszechnianie materiałów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w czasie lokalnych wydarzeń kulturalno – sportowych</p> <p>6) Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zorganizowanych wydarzeń - Liczba wydarzeń na których rozpowszechniano materiały profilaktyczne - Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej 		
<p>4. Cel szczegółowy: Podnoszenie kompetencji, wiedzy i umiejętności służb realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej</p>			
<p>Kierunki działań</p>	<p>Wskaźniki</p>	<p>Realizatorzy</p>	<p>Termin realizacji</p>
<p>4.1. Doskonalenie kompetencji, wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej</p>			
<p>1) Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p> <p>2) Szkolenie służb zajmujących się profesjonalnym niesieniem pomocy osobom uwikłanym w zjawisko przemocy domowej poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, grupach wymiany doświadczeń</p> <p>3) Wymiana wiedzy i doświadczeń pośród członków zespołu interdyscyplinarnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba opracowanych diagnoz szkoleniowych - Liczba zrealizowanych szkoleń; - Liczba przeszkolonych osób; 	<p>1) Członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Białzowej</p> <p>2) Członkowie grup diagnostyczno – pomocowych</p> <p>3) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białzowej</p> <p>4) Placówki oświatowe</p> <p>5) Placówki służby zdrowia</p> <p>6) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białzowej</p> <p>7) Policja</p>	<p>w okresie 2024 – 2030</p>

7. Adresaci Programu

Głównym zadaniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Błazowa na lata 2024 – 2030 jest zapewnienie kompleksowej pomocy osobom uwikłanych w zjawisko przemocy domowej, redukcja zachowań przemocowych w rodzinach z terenu Gminy Błazowa, a także wzrost wiedzy lokalnej społeczności na temat występującego zjawiska przemocy domowej. Adresatami ww. programu są zatem:

- 1) osoby doznające przemocy domowej i zagrożone występowaniem przemocy domowej,
- 2) osoby stosujące przemoc domową i podejrzane o jej stosowanie;
- 3) świadkowie przemocy domowej;
- 4) lokalne środowisko społeczne;
- 5) przedstawiciele instytucji, służb samorządowych oraz organizacji pozarządowych, pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

8. Monitoring, zasady sprawozdawczości oraz metody, formy i narzędzia ewaluacji

Monitoring realizacji programu polegał będzie na zbieraniu przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Błazowej danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu na podstawie wewnętrznych statystyk tworzonych w oparciu o prowadzone rejestry zespołu interdyscyplinarnego, akta osobowe rodzin uwikłanych w zjawisko przemocy domowej oraz pisemne informacje od podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w domowej. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę efektów realizowanych czynności pomocowych zgodnie z założeniami niniejszego programu, które ujęte zostaną w jednolitym i całościowym sprawozdaniu, które zostanie przedłożone Burmistrzowi Błazowej w terminie do 31 marca roku następnego po roku sprawozdawczym.